

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ: 02.10.011.005.001.002
Αρ. Τηλ: 22408939, 22408930
E-mail:
mphilippou@environment.moa.gov.cy

25 Φεβρουαρίου, 2020

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

**ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 2ΜW
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “BIOLAND PROJECT 36 LTD”, ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΦΙΝΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00300/2018 ημερομηνίας 18/6/2018 και να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:

Είναι σημαντικό όπως η Αδειοδοτούσα Αρχή να εκτιμά αρχικά κατά πόσον το έργο είναι συμβατό με τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής πριν ζητηθεί η εξέταση του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή.

— Επισυνάπτεται η σχετική επιστολή με τις απόψεις του Τμήματος Γεωργίας που φέρει ένσταση στη δημιουργία της ανάπτυξης επειδή το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει σε Κτηνοτροφική Ζώνη Δ1, είναι επίπεδο και από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζεται ως μέτριας γονιμότητας. Επιπρόσθετα, στη γύρω περιοχή παρατηρείται κτηνοτροφική και γεωργική δραστηριότητα με καλλιέργειες σιτηρών και δενδρωδών καλλιεργειών.

Υποβάλλεται η Περιβαλλοντική Γνωμοδότηση και εφόσον η Πολεοδομική Αρχή προχωρήσει στην έκδοση της Πολεοδομικής Άδειας, να ενσωματωθούν και οι περιβαλλοντικοί όροι της στην άδεια.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή

ES20182070102.docx2 (Σελ. 1)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 02.10.004
Αρ. Τηλ.: 22464030
Αρ. Φαξ: 22781425
Ηλ. Ταχ.: doagrg@da.moa.gov.cy

1015/19

ΕΡΗΜΗ
1315
Μαργαρίτα

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
1412 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

23 Απριλίου, 2019

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος ✓

**Ο Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα
Νόμος του 2018, Ν.127(I)/2018**

**ΜΕΕΠ για την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου
δυναμικότητας 2MW της εταιρείας "Bioland Project 36 Ltd", στη Κοινότητα
Κοφίνου, της Επαρχίας Λάρνακας (ΛΑΡ/00300/2018)**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στην σχετική σας επιστολή με αρ. φακ. 02.10.010.002.002, ημερομηνίας 11/4/2019 για συνεδρίαση της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 23/04/2019 και σας ενημερώνω ότι το εν λόγω τεμάχιο είναι επίπεδο, μέτριας γονιμότητας και εμπίπτει σε Κτηνοτροφική ζώνη Δ1.

Επίσης στη γύρω περιοχή παρατηρείται κτηνοτροφική και γεωργική δραστηριότητα κυρίως, σιτηρά και δενδρώδεις καλλιέργειες.

Ως εκ τούτου το Τμήμα Γεωργίας φέρει ένσταση για τη δημιουργία της εν λόγω ανάπτυξης.

(Χρ. Χ'Αντώνης)
Για Διευθύντρια

Γ.Θ. /2019

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ
2ΜW ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “ΒΙΟΛΑΝΔ PROJECT 36 LTD”, ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΦΙΝΟΥ ΤΗΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**

**ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΥ 127(Ι)/2018**

Αρ. Φακ. Πολεοδομίας: ΛΑΡ/00300/2018

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.002

1. Εισαγωγή – Σκοπός της ανάπτυξης

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με επιστολή με Αρ. Φακ.ΛΑΡ/00300/2018 και ημερ.18/6/2018, απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση της εταιρείας “ΒΙΟΛΑΝΔ PROJECT 36 Ltd”, για την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2ΜW στην κοινότητα Κοφίνου της επαρχίας Λάρνακας. Η αίτηση συνοδεύεται με Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ), σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Σκοπός του προτεινόμενου έργου είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την ηλιακή ενέργεια και η διάθεση της στο δίκτυο της ΑΗΚ.

2. Διαδικασία εξέτασης της ΜΕΕΠ

Ο κύριος του έργου προχώρησε στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες στις 13/7/2018 όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Η παρούσα Γνωμοδότηση αποτελεί απόρροια της διαδικασίας αξιολόγησης της ΜΕΕΠ.

3. Χωροθέτηση του έργου και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Το προτεινόμενο έργο προτείνεται να κατασκευαστεί εντός του τεμαχίου 89, Φ/Σχ.50/41 στην περιοχή «Πλακωτός» στην κοινότητα Κοφίνου της επαρχίας Λάρνακας, το οποίο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Δ1 (Μαζική Εκτροφή Ζώων και Πτηνών εκτός Χοίρων), αλλά δεν υπάρχει κάποια δραστηριότητα. Το υπό μελέτη τεμάχιο έχει συνολική έκταση περίπου 36.121τμ., βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 90-102μ από την επιφάνεια της θάλασσας με συντεταγμένες γεωγραφικό μήκος 33,43 και γεωγραφικό πλάτος 34.82. Η πρόσβαση σε αυτό εξασφαλίζεται από το δρόμο Κοφίνου – Αλαμινού και από υφιστάμενο δευτερεύον οδικό δίκτυο που εφάπτεται του τεμαχίου. Απέχει 2,6χλμ από την οικιστική ζώνη της κοινότητας Κοφίνου, και 750μ από την οικιστική ζώνη της κοινότητας Αλαμινού. Το τεμάχιο χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς (ξηρικές καλλιέργειες). Μέσα στο τεμάχιο δεν εντοπίζονται εγγεγραμμένα υδατορέματα, ενώ σε απόσταση 650μ δυτικά του τεμαχίου βρίσκεται εγγεγραμμένος ποταμός.

Εντός του τεμαχίου εντοπίζονται 18 ελαιόδεντρα, 2 αγριοτριμιθιές και 2 μοσφιλιές καθώς και άγρια χλωρίδα όπως η λαψάνα (*Sinapis*), η μολόχα (*Alcea satosa*), η τσουκνίδα (*Urticaceae*) και τα οξυούθκια (*Oxalis pescaprae*) και όχι χαρουπιές όπως αναφέρεται στην αρχική μελέτη.

Η πλησιέστερη ζώνη προστασίας είναι η Ειδική Ζώνη Ειδικής Προστασίας – Ποταμός Πεντάσχοινος (CY6000008) που βρίσκεται σε απόσταση 3,5χλμ δυτικά του προτεινόμενου έργου ενώ σύμφωνα με τον χάρτη περασμάτων διέλευσης αποδημητικών άγριων πτηνών, ο πλησιέστερος διάδρομος απέχει 3,4χλμ ανατολικά του προτεινόμενου έργου.

Εκτός από τις καταγραφές που περιλαμβάνονται στην αρχική μελέτη πραγματοποιήθηκαν ακόμα δύο επιτόπιες επισκέψεις στις 13/2/2019 και στις 23/5/2019 με σκοπό την παρατήρηση της πτηνοπανίδας στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Εκτός από τα είδη που περιλαμβάνονται στην αρχική μελέτη παρατηρήθηκε επίσης μικρός αριθμός κοινών ειδών πτηνών, όπως περιστέρια (*Columba livia*), κουρούνα (*Corvus cornix*), σπουργίτης (*Passer hispaniolensis*), τσίχλα (*Turdus philomenos*), Χελιδόνι (*Hirundinidae* sp), Δεκαοχτούρα (*Streptopelia decaocto*), πέρδικα (*Alectoris chukar*), καρακάξα (*Pica pica*), τρυγόνι (*Streptopelia turtur*) και φάσα (*Coloumba palumbus*).

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται τεμάχια με ελαιώνες, ξηρικές καλλιέργειες, γεωργικά υποστατικά και κατοικίες με την πλησιέστερη να βρίσκεται σε απόσταση περίπου 80μ ανατολικά του προτεινόμενου έργου.

Νοτιοδυτικά του προτεινόμενου έργου και σε απόσταση 1,3χλμ έχει αρχίσει η διαδικασία εγκατάστασης Φ/Β ισχύος 0.7MW και βορειοανατολικά του έργου σε απόσταση 1.2χλμ έχει αδειοδοτηθεί η εγκατάσταση άλλου Φ/Β πάρκου του αιτητή.

4. Περιγραφή της ανάπτυξης

Το προτεινόμενο έργο θα έχει δυναμικότητα 2MW, θα καλύπτει σχεδόν ολόκληρο το τεμάχιο και θα αποτελείται από 7277 φωτοβολταϊκά πλαίσια ισχύος 275Wp έκαστο, μεταλλικές βάσεις στήριξης, μετατροπείς δικτύου, ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, δωμάτια

μετασηματιστών, δωμάτιο μετρητών ΑΗΚ και περίπου 770μ περίφραξη περιμετρικά του τεμαχίου. Η τοποθέτηση των βάσεων θα γίνει με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης.

Τα στάδια κατασκευής του έργου θα είναι: χωματουργικές εργασίες διαμόρφωσης του χώρου, τοποθέτηση βάσεων, μεταφορά και τοποθέτηση Φ/Β πλαισίων, καλωδίωση και σύνδεση των πλαισίων, περίφραξη και εγκατάσταση συστήματος ασφαλείας του Φ/Β πάρκου, σύνδεση με την ΑΗΚ. Για την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων του Φ/Β πάρκου θα απαιτηθούν επίσης περίπου 190κ.μ. οπλισμένο σκυρόδεμα για την κατασκευή θεμελιώσεων των κατασκευών και περιορισμένη ποσότητα προκατασκευασμένων υλικών για την κατασκευή του υποσταθμού.

Για τη λειτουργία του Φ/Β απαιτείται σύνδεση με το δίκτυο μεταφοράς του ηλεκτρισμού και νερό για τον περιοδικό καθαρισμό των πλαισίων. Οι ανάγκες σε νερό κατά τη λειτουργία του έργου για τον καθαρισμό των πλαισίων που αναμένεται να γίνεται 2-3 φορές τον χρόνο, υπολογίζονται περίπου σε 100 m³ ετησίως.

Σύμφωνα με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου η σύνδεση του έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ υπολογίζεται ότι θα γίνει 237μ νοτιοανατολικά από το κέντρο του τεμαχίου όπου και θα τοποθετηθεί το δωμάτιο παραγωγού. Όμως ο ακριβής τρόπος σύνδεσης του Φ/Β πάρκου θα καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

5. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον

Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών και της λειτουργίας του προτεινόμενου έργου ενδέχεται να προκληθούν οι πιο κάτω επιπτώσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται ως παροδικού χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν, νοουμένου ότι θα εφαρμοστούν τα κατάλληλα μέτρα.

Επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά την κατασκευή του έργου

1. Δημιουργία στερεών μη επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά υλικά, απόβλητα συσκευασιών εξοπλισμού), την απόρριψη επικίνδυνων στερών αποβλήτων (δοχεία καυσίμων μηχανέλαιων κλπ) και υγρών χημικών αποβλήτων (μηχανέλαια και καύσιμα από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού του εργοταξίου).
2. Παραγωγή σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες, και την προσωρινή αποθήκευση αδρανών και τη διακίνηση των οχημάτων.
3. Εκπομπή αέριων ρύπων από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά την κατασκευή του έργου και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθεί σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών και τη διακίνηση οχημάτων από και προς το εργοτάξιο.
4. Αύξηση των επιπέδων θορύβου από τη χρήση μηχανημάτων κατά τις χωματουργικές και κατασκευαστικές εργασίες καθώς και τη διακίνηση οχημάτων από και προς το εργοτάξιο.
5. Ενδεχομένως να παρατηρηθεί μικρή αύξηση της κυκλοφορίας κατά την κατασκευή του έργου και τη μεταφορά των πλαισίων και άλλων υλικών στο τεμάχιο ανέγερσης του έργου.

6. Παραγωγή στερεών αποβλήτων συσκευασιών των πλαισίων και υλικών που θα χρησιμοποιηθούν.
7. Διαταραχή της ισορροπίας της πανίδας που διαβιεί στην περιοχή από την αύξηση του θορύβου κατά την κατασκευή του έργου.
8. Εκδήλωση περιστατικών έκτακτης ανάγκης/ ατυχημάτων που θα θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων.
9. Αλλαγή της παρούσας ή της προγραμματισμένης για το μέλλον χρήσης γης από την κατασκευή και λειτουργία του έργου, λαμβάνοντας υπόψη ότι το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Δ1 (Μαζική Εκτροφή Ζώων και Πτηνών εκτός Χοίρων) και χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς.

Επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά τη λειτουργία του έργου

1. Διαρροή επικίνδυνων ουσιών (χημικών ουσιών, καυσίμων) κατά τις εργασίες συντήρησης, που θα έχει ως αποτέλεσμα τη ρύπανση του εδάφους.
2. Πιθανότητα έκρηξης / πρόκλησης πυρκαγιάς εξαιτίας μηχανικής βλάβης του εξοπλισμού.
3. Η ανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα λόγω των ειδικών προδιαγραφών του γυαλιού. Τα Φ/Β στοιχεία είναι ειδικά επεξεργασμένα για να ελαχιστοποιείται η αντανάκλαση της ακτινοβολίας καθώς ο πρωτεύον στόχος είναι η μέγιστη απορρόφηση για τη μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική.
4. Πιθανή οπτική όχληση και υποβάθμιση της αισθητικής του τοπίου.
5. Παραγωγή αποβλήτων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και συντήρησης του έργου.
6. Παραγωγή μεγάλου όγκου «απορριμμάτων» προς ανακύκλωση κατά την αποξήλωση του έργου.

6. Συσσωρευτικές επιπτώσεις

Το προτεινόμενο έργο συνορεύει με γεωργικές δραστηριότητες. Οι εν λόγω δραστηριότητες επηρεάζουν ήδη σε κάποιο βαθμό αρνητικά την ποιότητα του αέρα και τα επίπεδα θορύβου της ευρύτερης περιοχής μελέτης. Η λειτουργία του έργου στην περιοχή δεν αναμένεται να συμβάλει συναθροιστικά στις επιπτώσεις της ευρύτερης περιοχής μελέτης όσον αφορά τη σκόνη και το θόρυβο, καθώς και άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους, όπως υγρά και στερεά απόβλητα. Εκτιμάται όμως ότι συναθροιστικές επιπτώσεις χαμηλού περιβαλλοντικού κινδύνου μπορεί να παρουσιαστούν κατά την εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών.

Μικρές ποσότητες στερεών και υγρών αποβλήτων αναμένεται να παραχθούν από τις κατασκευαστικές εργασίες. Επίσης, περιοδικά και τοπικά αναμένεται να παρουσιαστεί αύξηση των επιπέδων σκόνης και θορύβου, κυρίως στην περιοχή πλησίον του προτεινόμενου έργου. Οι επιπτώσεις αυτές εκτιμώνται βραχυπρόθεσμες και αντιστρέψιμες.

Οι συναθροιστικές επιπτώσεις εστιάζονται στην αλλαγή του φυσικού και βιολογικού περιβάλλοντος της περιοχής από την αλλαγή χρήσης γης του τεμαχίου εξ αιτίας της υλοποίησης του προτεινόμενου έργου σε μια κτηνοτροφική περιοχή στην οποία υπάρχει γεωργική δραστηριότητα (κυρίως σιτηρών και δενδρωδών καλλιεργειών), που σε

συνάρτηση με την αδειοδότηση άλλου Φ/Β πάρκου του αιτητή 1,2χλμ βορειοανατολικά του προτεινόμενου έργου σε γεωργική γη που φαίνεται να είναι καλά διατηρημένη και την εγκατάσταση δεύτερου Φ/Β πάρκου ισχύος 0.7MW νοτιοδυτικά του προτεινόμενου έργου σε απόσταση 1,3χλμ, θεωρούνται σημαντικές και ενδεχομένως αφορούν την αρχή για σταδιακή αλλαγή χρήσης μιας ανεπηρέαστης γεωργοκτηνοτροφικής περιοχής.

7. Προτεινόμενα μέτρα περιορισμού / ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου

- Οριοθέτηση και περίφραξη του εργοταξίου
- Τήρηση του χρονοδιαγράμματος των εργασιών.
- Εφαρμογή Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας Εργοταξίου.
- Να γίνεται συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου.
- Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση παρουσίας πυρκαγιάς.
- Τοποθέτηση κάδων στο εργοτάξιο και υπόδειξη χώρων προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων.
- Διαχωρισμός και διάθεση στερεών αποβλήτων σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης.
- Να φροντίζονται και να καθαρίζονται ημερησίως οι χώροι εργασίας.
- Διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή των σημείων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- Χρήση χημικής τουαλέτας στο εργοτάξιο.
- Η προσωρινή αποθήκευση και τοποθέτηση μηχανημάτων και υλικών κατασκευής να γίνεται εντός του υπό μελέτη τεμαχίου.
- Η αποχέρωση / αποψίλωση της χλωρίδας να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών.
- Σε περίπτωση παρουσίας μπαζών ή αδρανών υλικών, αυτά να καλύπτονται κατά τη μεταφορά τους και να διατίθενται σε μονάδες ΑΕΚΚ.
- Αποφυγή εκτέλεσης εργασιών σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή.
- Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.
- Χρήση καλά συντηρημένης γεννήτριας με ηχομονωτικά πετάσματα, η οποία να πληροί τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές CE.
- Χρήση έτοιμου σκυροδέματος.
- Συστήνεται, η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει μετά την περίοδο του θερισμού.
- Η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών.
- Προτείνεται η εγκατάσταση συστήματος πυρασφάλειας στο χώρο του Φ/Β πάρκου.

- Για τον καθαρισμό των πλαισίων προτείνεται η χρήση νερού μόνο ή κάποιου οικολογικού υλικού / υγρού καθαρισμού.
- Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά από τις περιόδους φωλεοποίησης (Οκτώβριο-Φεβρουάριο) για την ελάχιστη ενόχληση των πτηνών.
- Συστήνεται η τοπιότηχνηση περιμετρικά του έργου τεμαχίου με φυτοφράκτες (θάμνοι<2m)και παράλληλα με την περίφραξη για να αποφευχθεί πιθανή οπτική όχληση.

8. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η υποβληθείσα Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) εξετάστηκε κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, στις 23 Απριλίου 2019 και τα επιπρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν εξετάστηκαν κατά τη συνεδρίαση στις 12 Νοεμβρίου 2019, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου Αρ.127(Ι)/2018.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ και τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκομένων Φορέων καθώς και τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου, ενώ εκφράστηκαν επιφυλάξεις για τις επιπτώσεις που θα επιφέρει η χωροθέτηση του προτεινόμενου έργου στην περιοχή σχετικά με την αλλαγή χρήσης γης και την απώλεια γεωργικής γης, την υποβάθμιση και τον κατακερματισμό του φυσικού αγροτικού τοπίου καθώς επίσης και την απουσία στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στην υλοποίηση του προτεινόμενου έργου νοουμένου ότι θα ενσωματωθούν στην πολεοδομική άδεια και θα εφαρμοστούν οι όροι που περιλαμβάνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι** της παρούσας γνωμοδότησης.

Η παρούσα γνωμοδότηση παύει να ισχύει με τη λήξη της πολεοδομικής άδειας.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
25 Φεβρουαρίου, 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΜΕΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ 2ΜW ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ “ΒΙΟΛΑΝΔ PROJECT 36 LTD”, ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΦΙΝΟΥ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

A. Όροι κατά την κατασκευή του έργου

---

1. Η διαδικασία εκρίζωσης και μεταφύτευσης των επηρεαζόμενων ελαιόδεντρων να γίνει σύμφωνα με τις υποδείξεις του Τμήματος Δασών, σε άλλα τεμάχια της ευρύτερης περιοχής μελέτης. Να υποδειχτούν τα εν λόγω τεμάχια πριν την έναρξη κατασκευαστικών εργασιών.
Ουσιώδης όρος.

2. Η εκχέρσωση της βλάστησης να γίνει με μηχανικούς ή χειροκίνητους τρόπους, ώστε να αποφευχθεί η χρήση χημικών.

3. Να ετοιμαστεί σχέδιο διαχείρισης του εργοταξίου κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου. Το σχέδιο θα πρέπει να καθορίσει συγκεκριμένους χώρους για τοποθέτηση μηχανημάτων, υλικών, μπαζών, ασφαλή προσωρινή αποθήκευση μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ελαστικών, καυσίμων και άλλων, καθώς και τρόπους διακίνησης των κατασκευαστικών μηχανημάτων και οχημάτων.

4. Να ετοιμαστεί σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών. Σε περίπτωση ατυχήματος κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής, να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές και να εφαρμόζεται το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.

5. Όλες οι εργασίες κατασκευής οι οποίες θεωρείται ότι περιλαμβάνουν την εγκατάσταση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και διασύνδεσης του Φ/Β συστήματος με αυτό, να παρακολουθούνται με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα που θα ετοιμάσει και θα τηρεί ο κύριος του έργου.

6. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περίφραξη του χώρου εργασιών της κατασκευής.

7. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού θα πρέπει να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

8. Θα πρέπει να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.

- Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- Να εφαρμοστεί πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής και των δρομολογίων των οχημάτων απομάκρυνσης των υλικών, εντός των καθορισμένων ωρών εργασίας.

9. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανάκλασεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.

10. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.

11. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.

12. Στους χώρους των εργοταξίων κατά την κατασκευή του έργου και της μονάδας κατά τη λειτουργία του έργου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

13. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (λιπαντικά, υπολείμματα, συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών κλπ) που θα παράγονται από τις εργασίες κατασκευής και συντήρησης του έργου να συλλέγονται και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.

14. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

15. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης κατά την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής και συντήρησης (π.χ. συστήνεται τακτική διαβροχή του χώρου, διακίνηση των οχημάτων σε χαμηλές ταχύτητες, κάλυψη φορτηγών μεταφοράς μπαζών και άλλων υλικών).

16. Η περίφραξη του έργου, να περιλαμβάνει και φύτευση πρασίνου, το ύψος του οποίου να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.

17. Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη. **Ουσιώδης όρος.**

18. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ουσιώδης όρος.**

19. Η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει μετά την περίοδο του θερισμού. **Ουσιώδης όρος.**

20. Η έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών και αφαίρεσης βλάστησης να γίνει εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών. **Ουσιώδης όρος.**

21. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

B. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

---

22. Απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.

23. Η συντήρηση των πλαισίων να γίνεται πριν ή μετά από τις περιόδους φωλεοποίησης (Οκτώβριο – Φεβρουάριο), για την ελάχιστη ενόχληση των πτηνών. **Ουσιώδης όρος.**

24. Να μην χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες για την καταπολέμηση των αγριόχορτων.

25. Να γίνεται χρήση νερού ή κάποιου οικολογικού υλικού / υγρού καθαρισμού για τον καθαρισμό των πλαισίων. Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών.

26. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016.

27. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια απόρριψης αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

28. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

29. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Γ. Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

---

30. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.

31. Τα αδρανή υλικά να μεταφέρονται με ειδικά σκεπασμένα φορτηγά οχήματα (χρήση κατάλληλων καλυμμάτων) από αδειοδοτημένο συλλέκτη/μεταφορέα, σε κατάλληλο χώρο απόρριψης.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
25 Φεβρουαρίου, 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΩΝ

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Με ηλεκτρονικό μήνυμα ημ.12/11/2019 απέστειλε γραπτές απόψεις επισημαίνοντας ότι το υπό ανάπτυξη τεμάχιο δεν εμπίπτει σε ζώνες προστασίας γεωτρήσεων ή φραγμάτων πόσιμου νερού και δεν επηρεάζει υδατικά σώματα ή υδατορέματα. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω σε συνάρτηση και με το γεγονός ότι ένα φωτοβολταϊκό πάρκο δεν αποτελεί ρυπογόνο δραστηριότητα, η ανάπτυξη δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικό επηρεασμό των υπογείων και επιφανειακών υδάτων της περιοχής και ως εκ τούτου το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τοποθετείται θετικά στην υλοποίηση του έργου.

Τμήμα Γεωργίας: Με επιστολή του ημερ.23/4/2019 αναφέρει ότι το υπό μελέτη τεμάχιο εμπίπτει σε Κτηνοτροφική Ζώνη Δ1, είναι επίπεδο και από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζεται ως μέτριας γονιμότητας. Επιπρόσθετα, και λαμβάνοντας υπόψη ότι στη γύρω περιοχή παρατηρείται κτηνοτροφική και γεωργική δραστηριότητα με καλλιέργειες σιτηρών και δενδρωδών καλλιεργειών, φέρει ένσταση στη δημιουργία της προτεινόμενης ανάπτυξης.

Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας: Οι απόψεις λήφθηκαν στις 15/11/2019 και επισημαίνουν ότι δεν υπάρχει επαρκής καταγραφή του βιολογικού περιβάλλοντος, οι καταγραφές που έγιναν δεν ακολουθούν έστω τις ελάχιστες παραμέτρους που έχουν τέθηκαν από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας και δεν αξιολογούνται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε ότι αφορά το βιολογικό περιβάλλον.

Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας: Με την επιστολή ημερ.19/4/2019 αναφέρει ότι η θέση τους είναι θετική νοουμένου ότι θα διασφαλιστεί ότι δε θα δημιουργείται υγειονομική ή άλλου είδους οχληρία στην περιοχή και θα διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντα χώρου, της χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

Κοινοτικό Συμβούλιο Κοφίνου: Με επιστολή ημερ.23/1/2019 προς την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αναφέρει ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Φεβρουάριος, 2020